

Cauza C-744/23 [Zlakov]ⁱ

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

1 decembrie 2023

Instanța de trimitere:

Sofiyski rayonen sad (Bulgaria)

Data deciziei de trimitere:

29 noiembrie 2023

Reclamant:

T.P.T.

Pârâtă:

„Financial Bulgaria” EOOD

ORDONANȚA

nr. 42767

Sofia, 29 noiembrie 2023

**SOFIYSKI RAYONEN SAD (TRIBUNALUL DE RAION DIN SOFIA,
BULGARIA)**

[*omissis*] [completul de judecată]

în ceea ce privește [*omissis*] cauza civilă înregistrată cu nr. 20221110142769 în registrul din 2022 al instanței

[*omissis*] [repetare]

în vederea pronunțării, a reținut următoarele:

ⁱ Numele prezentei cauze este un nume fictiv. El nu corespunde numelui real al niciuneia dintre părțile la procedură.

- 1 **Procedura are ca temei articolul 267 primul paragraf TFUE și capitolul 55 din Grazhdanski protsesualen kodeks (Codul de procedură civilă, denumit în continuare „GPK”) (cererea de decizie preliminară) coroborate cu articolul 248 din GPK (modificarea hotărârii în ceea ce privește cheltuielile de judecată).**
- 2 Procedura a fost deschisă prin cererea din 13 octombrie 2023, înregistrată cu numărul [omissis], formulată de societatea civilă profesională de avocați cu asociat unic „Dimitar Milev”, Sofia, [omissis], prin care [reprezentantul procesual al reclamantului] solicită modificarea hotărârii în ceea ce privește cheltuielile de judecată. El susține că instanța i-a acordat în mod eronat cheltuieli de judecată reprezentând onorariul avocatului fără taxa pe valoarea adăugată (denumită în continuare „TVA”). Apreciază că onorariul avocațial trebuie să includă și TVA-ul. El prezintă dovezi pentru înregistrarea sa în scopuri de TVA.
- 3 Pârâta, „Financial Bulgaria” EOOD, [omissis], se opune cererii și susține că este nefondată. Ea se întemeiază pe jurisprudența [ordonanța 917 din 2 mai 2023 a Varhoven kasatsionen sad (Curtea Supremă de Casație, denumită în continuare „VKS”) în cauza civilă nr. 1323/2023)], potrivit căreia [omissis] pentru serviciul juridic prestat cu titlu gratuit în temeiul articolului 38 din Zakon za advokaturata (Legea profesiei de avocat, denumită în continuare „ZA”) nu se datorează TVA asupra onorariului.
- 4 Prin cererea de decizie preliminară se solicită să se stabilească dacă se datorează TVA pe onorariul avocațial pentru activitățile realizate în condițiile stabilite pentru asistența juridică gratuită, precum și care este persoana impozabilă și cine trebuie să plătească taxa. Pentru instanță este neclar dacă [asistența] juridică gratuită este supusă TVA-ului.

PĂRȚILE DIN PROCEDURA PRINCIPALĂ

- 5 **Reclamant:** T.P.T., cod numeric personal [omissis], Sofia, [omissis] reprezentat prin mandatar societatea civilă profesională de avocați cu asociat unic „Dimitar Milev” [omissis] [adresa reprezentantului procesual].
- 6 **Pârâtă:** „Financial Bulgaria” EOOD, cod unic de identificare [omissis], Sofia [omissis] [datele pârâtei și ale reprezentantului său procesual].

SITUAȚIA DE FAPT

- 7 Procedura a fost deschisă prin acțiunea reclamantului împotriva pârâtei, prin intermediul căreia se solicită să se constate nulitatea contractului de fideiusiune încheiat de părți pentru garantarea unui contract de credit pentru consumatori.
- 8 Reclamantul este reprezentat de societatea civilă profesională de avocați cu asociat unic „Dimitar Milev” – adv. Dimitar Milev („Dimitar Milev” – avocat Dimitar Milev). Potrivit mandatului prezentat și contractului de protecție juridică și consiliere, asistența juridică sunt prestată cu titlu gratuit clientului în

conformitate cu dispoziția articolului 38 alineatul (1) punctul 2 din ZA, potrivit căreia avocatul poate presta asistența juridică gratuită persoanelor care au dificultăți economice.

- 9 Pârâta este reprezentată de un consilier juridic.
- 10 Reclamantul a solicitat instanței prin mandatarul său, societatea civilă profesională de avocați cu asociat unic „Dimitar Milev” – adv. Dimitar Milev, să îi acorde un onorariu de avocat care să includă TVA. Avocatul prezintă dovezi pentru înregistrarea sa în conformitate cu Legea privind taxa pe valoarea adăugată (denumită în continuare „ZDDS”).
- 11 Prin hotărârea nr. 13461 din 3 august 2023 în cauza civilă nr. 20221110142769, înregistrată în registrul din 2022, Sofiyski rayon sad (Tribunalul de Raion din Sofia) a admis acțiunea. În conformitate cu Naredba № 1 ot 9 yuli 2004 g. za minimalnite razmeri na advokatskite vaznagrazhdenia (Regulamentul nr. 1 din 9 iulie 2004 privind onorariile avocațiale minimale, denumit în continuare „NMRAV”) instanța a hotărât că onorariul minim al avocatului pentru un interes economic de 185,52 leve (BGN) (valoarea contractului) este de 400 BGN. Dat fiind că reclamantul a fost reprezentat de un avocat în condițiile stabilite pentru asistența juridică gratuită, instanța a obligat pârâta să plătească suma de 400 BGN fără TVA direct societății civile profesionale de avocați cu asociat unic „Dimitar Milev” – adv. Dimitar Milev, iar nu părții.
- 12 Hotărârea nu a fost atacată și a rămas definitivă la 25 septembrie 2023.
- 13 În termenul de exercitare a căii de atac a fost depusă cererea (în obiect cu numărul de înregistrare [omissis] din 13 octombrie 2023), formulată de reprezentantul procesual al reclamantului, societatea civilă profesională de avocați cu asociat „Dimitar Milev” – adv. Dimitar Milev, prin care se solicită modificarea hotărârii în ceea ce privește cheltuielile de judecată. Se solicită instanței să acorde TVA calculat la suma de 400 [BGN] în cuantum de 80 BGN (cu aplicarea unei cote de 20 % asupra bazei de impozitare de 400 BGN).
- 14 Pârâta se opune cererii și susține că instanța nu poate acorda TVA pentru suma reprezentând onorariul întrucât serviciile juridice au fost prestate cu titlu gratuit. Ea se întemeiază pe jurisprudență.

DISPOZIȚII NAȚIONALE INVOCATE

1. GRAZHDANSKI PROTSESUALEN KODEKS

15 Decizia privind cheltuielile de judecată

Articolul 78. (1) Taxele, cheltuielile de judecată și onorariile avocațiale, în cazul reprezentării prin avocat, achitate de reclamant vor fi suportate de pârât proporțional cu partea din cerere care a fost admisă.

16 Modificarea hotărârii în ceea ce privește cheltuielile de judecată

Articolul 248. (1) În interiorul termenului de recurs sau, în cazul hotărârilor care nu sunt supuse căilor de atac, în termen de o lună de la pronunțare, instanța poate, la cererea unei dintre părți, să completeze sau să modifice hotărârea în ceea ce privește cheltuielile de judecată.

(2) Instanța informează partea adversă despre cererea de completare sau modificare și acordă acesteia un termen de o săptămână pentru a-și prezenta concluziile.

(3) Ordonanța privind cheltuielile de judecată se pronunță în camera de consiliu și se comunică părților. Ordonanța este supusă aceluiași căi de atac prevăzute pentru hotărârea în cauză.

2. ZAKON ZA ADVOKATURATA (în continuare „ZA”)

17 Articolul 36. (1) (supliment – DV nr. 97 din 2012) Avocatul sau avocatul dintr- un stat membru al Uniunii Europene are dreptul la o remunerație pentru munca sa.

(3) (supliment – DV nr. 97 din 2012) În cazul neîncheierii unui contract, la cererea avocatului, a avocatului dintr-un stat membru al Uniunii Europene sau a clientului, Consiliul Superior al Baroului stabilește onorariul în conformitate cu regulamentul pe care l-a adoptat în acest sens.

18 Articolul 38. (1) (supliment – DV nr. 97 din 2012) Avocatul sau avocatul dintr- un stat membru al Uniunii Europene are dreptul de a presta cu titlu gratuit servicii juridice [următoarelor persoane]:

1. persoanelor aflate în întreținere;
2. persoanelor care au dificultăți economice;
3. rudelor, persoanelor apropiate sau unui alt jurist;

(2) (supliment – DV nr. 97 din 2012) Dacă în cazurile prevăzute la alineatul (1) cealaltă parte a fost obligată la plata cheltuielilor de judecată, avocatul sau avocatul dintr- un stat membru al Uniunii Europene are dreptul la un onorariu. Instanța stabilește onorariul cel puțin la nivelul prevăzut în regulament în conformitate cu articolul 36 alineatul (2) [din ZA] și obligă cealaltă parte la plata acestuia.

19 Articolul 71. (1) (supliment – DV nr. 17 din 2021) În vederea apărării și reprezentării în fața instanțelor, a autorităților în procedura de investigație, a autorităților administrative și a oficiilor, precum și în relațiile cu persoanele fizice și juridice clientul mandatează societatea. Directorul societății submandatează unul sau mai mulți asociați. Dacă societatea civilă profesională de avocați este o

societate cu asociat unic se consideră că mandatul a fost dat și avocatului care a înființat societatea.

3. NAREDBA № 1 OT 9 YULI 2004 G. ZA MINIMALNITE RAZMERI NA ADVOKATSKITE VAZNAGRAZH DENIA (Regulamentul nr. 1 din 9 iulie 2004 privind onorariile avocațiale minimale, denumit în continuare „NMRAV”)

20 Onorariul pentru o fază procesuală în procedurile civile și administrative

Articolul 7. (2) ([*omissis*] modificat [ultima oară] – DV nr. 88 din 2022) Pentru reprezentarea procesuală, apărarea și participarea în procedurile cu un anumit interes economic, onorariul datorat se stabilește după cum urmează:

1. pentru un interes de cel mult 1 000 BGN: 400 BGN;

21 Dispoziții suplimentare (DR)

§ 2a. (nou – DV nr. 43 din 2010, modificare – DV nr. 28 din 2014, supliment – DV nr. 84 din 2016) Valoarea onorariilor avocaților neînregistrați în temeiul Zakon za danak varhu dobavenata stoynost (Legea privind taxa pe valoarea adăugată) nu conține taxa pe valoarea adăugată, în timp ce, pentru avocații înregistrați, taxa pe valoarea adăugată datorată este calculată asupra onorariilor stabilite potrivit prezentului regulament și este considerată ca făcând parte integrantă din onorariile avocațiale datorate de client, fiind datorată în conformitate cu dispozițiile ZDDS.

4. ZAKON ZA DANAK [VARHU] DOBAVENA[TA] STOYNOST (Legea privind taxa pe valoarea adăugată, denumită în continuare „ZDDS”)

22 Prestarea de servicii

Articolul 9. (1) Prestare de servicii înseamnă orice activitate prin care se furnizează un serviciu.

(2) De asemenea, este considerată prestare de servicii:

2. asumarea unei obligații de a nu face sau de abținere de la exercitarea unor drepturi;

(3) Sunt echivalente unei prestări de servicii efectuate cu titlu oneros:

1. (modificare – DV nr. 101 din 2013, în vigoare din 1 ianuarie 2014, supliment – DV nr. 96 din 2019, în vigoare din 1 ianuarie 2020) prestarea unui serviciu în folosul propriu al persoanei impozabile, al proprietarului, al angajaților sau, mai general, în alte scopuri decât activitatea economică independentă a persoanei impozabile, în măsura în care furnizarea implică utilizarea unui bun pentru a cărui producere, import sau achiziționare a fost dedus în totalitate sau parțial TVA- ul achitat;

2. (modificare – DV nr. 101 din 2013, în vigoare din 1 ianuarie 2014, supliment – DV nr. 96 din 2019, în vigoare din 1 ianuarie 2020) prestarea cu titlu gratuit a unui serviciu în folosul propriu al persoanei impozabile, al proprietarului, al angajaților sau, mai general, în alte scopuri decât activitatea economică independentă a persoanei impozabile;

3. (nou – DV nr. 94 din 2012, în vigoare din 1 ianuarie 2013) prestarea cu titlu gratuit a unui serviciu de către posesor/utilizator în vederea îmbunătățirii valorii unui element de activ închiriat sau încredințat spre utilizare.

(4) Alineatul (3) nu se aplică:

1. serviciilor prin care angajatorul asigură cu titlu gratuit transportul de la domiciliul la locul de muncă al angajaților săi, inclusiv al persoanelor care ocupă funcții de conducere, dacă acest lucru este necesar pentru activitatea economică desfășurată de respectiva persoană;

2. (modificare – DV nr. 94 din 2012, în vigoare din 1 ianuarie 2013) prestării cu titlu gratuit a unui serviciu de către posesor/utilizator în vederea reparării unui element de activ închiriat sau încredințat spre utilizare.

3. (abrogare – DV nr. 94 din 2012, în vigoare din 1 ianuarie 2013)

4. prestării cu titlu gratuit a unui serviciu cu o valoare deosebit de mică în scopuri promoționale;

5. (nou – DV nr. 95 din 2015, în vigoare din 1 ianuarie 2016) prestării unui serviciu în folosul propriu al persoanei impozabile, al proprietarului, al angajaților săi sau, mai general, în alte scopuri decât activitatea economică independentă a persoanei impozabile în situații de urgență sau în caz de forță majoră.

(5) (nou – DV nr. 97 din 2016, în vigoare din 1 ianuarie 2017) Alineatul (3) punctul 1 nu se aplică bunurilor de consum pentru care s-a exercitat dreptul de deducere în conformitate cu articolele 71a, 71b și 73b.

DREPTUL UNIUNII

1. Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată

23 TITLUL I — OBIECT ȘI SFERĂ DE APLICARE

Articolul 2

(1) Următoarele operațiuni sunt supuse TVA:

(c) prestarea de servicii efectuată cu titlu oneros pe teritoriul unui stat membru de către o persoană impozabilă care acționează ca atare;

24 [TITLUL IV] CAPITOLUL 3 Prestarea de servicii

Articolul 24

(1) „Prestare de servicii” înseamnă orice operațiune care nu constituie o livrare de bunuri.

25 Articolul 26

(1) Fiecare dintre următoarele tranzacții este considerată o prestare de servicii efectuată cu plată:

(b) prestarea gratuită de servicii de către persoanele impozabile în folosul propriu sau al personalului acestora, sau, mai general, în alte scopuri decât cele de activitate.

26 Articolul 28

Atunci când o persoană impozabilă care acționează în nume propriu, dar în contul unei alte persoane ia parte la o prestare de servicii, se consideră că ea a primit și a prestat ea însăși serviciile respective.

27 [TITLUL VII] Capitolul 2 — Livrarea de bunuri și prestarea de servicii

Articolul 75

Pentru prestarea de servicii, prevăzută la articolul 26, atunci când bunurile care fac parte din activele unei activități economice sunt utilizate în scopuri personale sau serviciile sunt efectuate cu titlu gratuit, baza de impozitare este reprezentată de costul complet al persoanei impozabile pentru prestarea serviciilor.

JURISPRUDENȚA VARHOVEN KASATSIONEN SAD (Curtea Supremă de Casație) A REPUBLICII BULGARIA (denumită în continuare „VKS”).

28 **O parte** din completele de judecată ale VKS consideră că onorariul stabilit conform dispoziției articolului 38 din ZA trebuie să includă TVA. Onorariul stabilit de instanță pentru asistența juridică gratuită nu constituie o prestare de servicii cu titlu gratuit, astfel încât se datorează TVA. În acest sens, există alte hotărâri ale VKS: Ordonanța VKS nr. 50207 din 11 octombrie 2023 în cauza comercială nr. 1940/2022, ordonanța VKS nr. 50139 din 10 mai 2023 în cauza civilă nr. 5156/2021.

29 **Alte** complete de judecată ale VKS consideră că instanța nu trebuie să acorde TVA pentru onorariul conform articolului 38 din ZA. Acestea susțin că serviciile prestate cu titlu gratuit nu sunt supuse TVA – acest lucru rezultă din articolul 2 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2006/112. Această activitate nu constituie o livrare de bunuri sau o prestare de servicii impozabilă în sensul ZDDS sau al Directivei 2006/112. În acest sens este ordonanța VKS nr. 917 din 10 mai 2023 dată în procedura de recurs în cauza civilă nr 1323/2023.

MOTIVELE PENTRU CARE INSTANȚA CONSIDERĂ CĂ CEREREA DE DECIZIE PRELIMINARĂ ESTE IMPORTANTĂ PENTRU SOLUȚIONAREA CORECTĂ A PROCEDURII PRINCIPALE

- 30 Cererea de modificare a hotărârii în ceea ce privește cheltuielile de judecată a fost primită în termen și a fost depusă de o persoană care are calitate procesuală. Partea adversă a depus observații. Cererea este admisibilă și trebuie soluționată pe fond.
- 31 În vederea pronunțării, instanța trebuie să răspundă la următoarea întrebare de drept material: asistența juridică gratuită constituie o prestare de servicii imposibilă în sensul Directivei 2006/112 atunci când instanța obligă partea căzută în pretenții să plătească direct avocatului contravaloarea serviciului pe care acesta ar fi primit-o dacă nu ar fi prestat serviciul cu titlu gratuit [?]
- 32 Dreptul bulgar consacră principiul îmbogățirii fără justă cauză. Dacă partea a beneficiat de servicii juridice cu titlu gratuit și obține câștig de cauză, instanța obligă partea căzută în pretenții să plătească direct avocatului onorariul avocațial, deoarece partea nu trebuie să plătească cheltuieli reprezentând un onorariu avocațial. Cu toate acestea, avocatul nu ar trebui să lucreze *pro bono*, motiv pentru care onorariul său se suportă de partea căzută în pretenții, care este obligată să plătească direct avocatului onorariul corespunzător procedurii. Problema care se ridică în procedura principală este dacă pentru onorariul datorat pentru serviciile juridice prestate *pro bono* de către avocat se datorează sau nu TVA atunci când onorariul este stabilit de instanță în sarcina părții căzute în pretenții.
- 33 În dreptul bulgar au fost transpuse cerințele Directivei 2006/112. Legea bulgară privind TVA-ul precizează că prestarea de servicii este o operațiune supusă TVA-ului. Unele părți din prevederile articolului 9 din ZDDS reproduc literal conținutul articolului 26 alineatul (1) litera (b) și al articolului 28 din Directiva 2006/112. Totodată, Bulgaria s-a prevalat de scutirea de TVA pentru serviciile prestate de avocați în conformitate cu [anexa X] titlul B din Directiva 2006/112. Totuși, această prevedere nu se aplică atunci când avocatul care prestează serviciul este înregistrat, precum în speță, în scopuri de TVA. Dacă avocatul încheie un contract cu titlu oneros privind protecția juridică și consilierea în procedurile juridictionale, el datorează TVA pentru onorariul său. Situația este diferită însă dacă avocatul a lucrat *pro bono*. Tocmai acesta este motivul pentru care instanța solicită să se stabilească dacă aceste prestări de servicii intră în domeniul de aplicare al Directivei 2006/112 și cine este persoana imposibilă.
- 34 Instanța întâmpină dificultăți în a stabili dacă dispozițiile menționate ale Directivei 2006/112 sunt aplicabile serviciilor juridice prestate cu titlu gratuit de către avocați.
- 35 TVA-ul este un impozit indirect. Persoana imposibilă (subiectul de drept fiscal) este consumatorul final, cumpărătorul bunului sau beneficiarul prestației. Persoana care suportă impozitul (cea care plătește impozitul încasat) este persoana care

prestează serviciul, iar obiectul impozitului este serviciul în sine. Baza de impozitare este remunerația primită pentru serviciul prestat.

- 36 În cazul unui contract cu titlu oneros privind protecția juridică și consilierea în procedurile jurisdicționale prestația însăși constituie obiectul fiscal. Clientul din contract este subiectul de drept fiscal (persoana impozabilă), care răspunde pentru plata TVA-ului. Plătitorul impozitului este avocatul care prestează serviciul cu titlu oneros și care plătește TVA-ul în numele clientului. Baza de impozitare este reprezentată de onorariul avocatului (al societății civile profesionale de avocați) convenit în contractul privind protecția juridică și consilierea în procedurile jurisdicționale. Situația este mai complicată atunci când serviciile juridice sunt prestate cu titlu gratuit (*pro bono*).
- 37 În primul rând, este neclar dacă prestarea cu titlu gratuit a serviciilor juridice constituie o activitate de prestări de servicii supusă TVA-ului. Pentru acest motiv, instanța ridică problema dacă serviciul juridic prestat cu titlu gratuit constituie un serviciu pentru care se datorează TVA. Prestarea cu titlu gratuit a serviciilor juridice de către un avocat (o societate civilă profesională de avocați cu asociat unic), pentru care instanța acordă avocatului (societății civile profesionale de avocați cu asociat unic) un onorariu, constituie obiect fiscal în raport cu TVA-ul [?] Această chestiune are o importanță fundamentală, deoarece este determinantă în privința sumei pe care partea căzută în pretenții trebuie să o plătească avocatului care a prestat cu titlu gratuit servicii juridice. Acest lucru se repercutează asupra încasărilor la bugetul de stat și a deducerii impozitului achitat în amonte.
- 38 În al doilea rând, și determinarea subiectului de drept fiscal (persoana impozabilă) este problematică. Beneficiarul prestației este reclamantul. El este client potrivit contractului privind protecția juridică și consilierea în procedurile jurisdicționale și căruia i s-a dat câștig de cauză. El nu este însă persoana impozabilă (subiectul de drept fiscal), deoarece serviciul reprezintă un serviciu juridic cu titlu gratuit prestat unei persoane care se află în dificultăți economice. În acest împrejurări, în cazul admiterii acțiunii, instanța nu acordă beneficiarului serviciului (clientul din contract) cheltuieli de judecată reprezentând onorariul avocațial, ci direct persoanei care suportă impozitul (cea care plătește impozitul încasat), așadar, avocatului sau societății civile profesionale de avocați cu asociat unic. În acest caz, avocatul (societatea civilă profesională de avocați cu asociat unic) primește onorariul care i s-ar fi convenit dacă s-ar fi convenit o remunerație (baza de impozitare). Pentru instanță este în continuare neclar dacă avocatul (societatea civilă profesională de avocați cu asociat unic) este persoana impozabilă (subiectul de drept fiscal) care datorează TVA-ul în cazul în care instanța îi acordă un onorariu avocațial pentru o persoană căreia i-a prestat cu titlu gratuit servicii juridice și căreia i s-a acordat câștig de cauză. Chestiunea este esențială pentru litigiul principal, deoarece de aceasta depind persoane cărora instanța trebuie să le acorde TVA calculat asupra cheltuielilor aferente procedurii.

- 39 Pentru acest motiv, instanța ridică problema dacă fiecare dintre dispozițiile articolului 2 alineatul (1) litera [(c)], articolului 24 alineatul (1), articolului 26 alineatul (1) litera (b) și articolului 28 din Directiva 2006/112 trebuie interpretată în sensul că prestarea cu titlu gratuit a unui serviciu juridic constituie o prestare de servicii supusă TVA-ului și dacă TVA-ul este datorat abia când instanța acordă avocatului onorariul.
- 40 Instanța nu este lămurită dacă prestarea de servicii în discuție – prestarea cu titlu gratuit a serviciului juridic în beneficiul părții căreia i s-a dat câștig de cauză și onorariul acordat de instanță direct avocatului – trebuie calificată drept prestare de servicii cu titlu gratuit în sensul articolului 24 alineatul (1) din Directiva 2006/112.
- 41 Pentru a putea soluționa cauza în concordanță cu dreptul Uniunii, este necesar să se stabilească dacă prestarea de servicii în discuție constituie o prestare de servicii cu titlu gratuit în sensul Directivei 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată. Trebuie să se aibă în vedere faptul că în această situație onorariul acordat de instanță este cel pe care l-ar fi primit avocatul dacă în contractul privind protecția juridică și consilierea în procedurile jurisdicționale s-ar fi convenit un onorariu.
- 42 Pentru a decide care este persoana care trebuie obligată la plata TVA-ului, este necesar să se clarifice cine este persoana impozabilă în cazul în care există o prestare cu titlu gratuit a unui serviciu juridic, iar onorariul este stabilit. Pentru instanță nu este clar cine este persoana din procedura principală care are calitatea de persoană impozabilă în sensul directivei citate.
- 43 Este necesar să se stabilească serviciile cu titlu gratuit și serviciile cu titlu oneros în sensul Directivei 2006/112 vizează servicii precum cele din procedura principală. Aceasta deoarece o parte dintre serviciile cu titlu gratuit sunt asimilate celor cu titlu oneros, care sunt supuse TVA-ului.
- 44 În lumina considerațiilor de mai sus, este necesar să se suspende judecarea cauzei în conformitate cu articolul 631 alineatul (1) din GPK coroborat cu articolul 267 primul paragraf TFUE până la pronunțarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu privire la întrebările din dispozitivul prezentei ordonanțe referitoare la interpretarea dreptului Uniunii.

Pentru motivele de mai sus, INSTANȚA

A DECIS:

1 ADRESEAZĂ Curții de Justiție a Uniunii Europene, **în temeiul articolului 267 TFUE și al articolului 629 din GPK**, următoarele întrebări în vederea pronunțării unei decizii preliminare:

- 1) Noțiunea de „**prestare de servicii**” în sensul articolului 2 alineatul (1) litera [(c)], al articolului 24 alineatul (1), al articolului 26 alineatul (1) litera (b) și al

articolului 28 din Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată trebuie interpretată în sensul că cuprinde:

1. furnizarea de asistență juridică gratuită (*pro bono*) de către un avocat în beneficiul unei părți în cadrul unei proceduri jurisdicționale[?]
2. furnizarea de asistență juridică gratuită (*pro bono*) de către un avocat în beneficiul unei părți căreia i s-a dat câștig de cauză, în condițiile în care instanța acordă **avocatului** onorariul pe care acesta l-ar fi primit dacă s-ar fi convenit un onorariu în cadrul unui contract de asistență juridică[?]

2) Noțiunea de „**[prestare gratuită de] servicii**” în sensul articolului 26 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată trebuie interpretată în sensul că vizează:

1. furnizarea de asistență juridică gratuită (*pro bono*) de către un avocat în beneficiul unei părți în cadrul unei proceduri jurisdicționale [?]
2. furnizarea de asistență juridică gratuită (*pro bono*) de către un avocat în beneficiul unei părți căreia i s-a dat câștig de cauză, în condițiile în care instanța a acordat avocatului onorariul pe care acesta l-ar fi primit dacă s-ar fi convenit un onorariu în cadrul unui contract de asistență juridică[?]

3) Noțiunea de „**[prestare de] servicii [efectuată] cu titlu oneros**” în sensul articolului 2 alineatul (1) litera [(c)], al articolului 24 alineatul (1) și al articolului 26 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată trebuie interpretată în sensul că vizează furnizarea de asistență juridică gratuită (*pro bono*) de către un avocat în favoarea unei părți căreia i s-a dat câștig de cauză, în condițiile în care instanța acordă avocatului onorariul pe care acesta l-ar fi primit dacă s-ar fi convenit un onorariu în cadrul unui contract de asistență juridică[?]

4) Noțiunea de „**persoană impozabilă**” în sensul articolului 28 și al articolului 75 din Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată trebuie interpretată în sensul că vizează:

1. un avocat (o societate civilă profesională de avocați cu asociat unic) care a furnizat asistență juridică gratuită (*pro bono*) în favoarea unei părți în cadrul unei proceduri jurisdicționale[?]
2. un avocat (o societate civilă profesională de avocați cu asociat unic) care a furnizat asistență juridică gratuită (*pro bono*) în favoarea unei părți căreia i s-a dat câștig de cauză, în condițiile în care instanța

acordă avocatului (societății civile profesionale de avocați cu asociat unic) onorariul pe care acesta l-ar fi primit dacă s-ar fi convenit un onorariu în cadrul unui contract de asistență juridică[?]

36. [omissis] [suspendarea procedurii]

37. [omissis]

[omissis] [chestiuni procedurale]

40. **ORDONANȚA** este definitivă și nu este supusă niciunei căi de atac în conformitate cu articolul 631 din GPK.

DOCUMENT DE LUCRU